

Na osnovi 21. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 - UPB2, 27/08 - Odl. US, 76/08) in 27. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 66/07 - uradno prečiščeno besedilo) je Mestni svet Mestne občine Ljubljana na 22. seji dne 24. 11. 2008 sprejel Akcijski načrt za izenačevanje in uresničevanje enakih možnosti oseb z oviranostmi v Mestni občini Ljubljana za obdobje od 2008 do 2010.

UVOD

Mestna občina Ljubljana (v nadaljevanju: MOL) se je k pripravi in sprejetju *Akcijskega načrta za izenačevanje in uresničevanje enakih možnosti oseb z oviranostmi v Mestni občini Ljubljana* (v nadaljevanju: akcijski načrt) zavezala s pristopom k projektu pridobitve listine »Občina po meri invalidov« (v nadaljevanju: projekt LOMI), h kateremu je bila povabljen s strani Društva invalidov Ljubljana Center. Nosilec projekta »Občina po meri invalidov«, v okviru katerega poteka podeljevanje omenjene listine v Sloveniji, je Zveza delovnih invalidov Slovenije (ZDIS). Postopke in kriterije za vključitev posamezne občine v projekt in podelitev omenjene listine je ZDIS opredelila v Pravilniku o podelitvi listine »Občina po meri invalidov« (sprejel Upravni odbor ZDIS, junija 2003).

Za pripravo akcijskega načrta in pridobitev listine »Občina po meri invalidov« je bila najprej opravljena analiza položaja oseb z oviranostmi v MOL. Po navodilih ZDIS je analiza pripravljena v skladu s *Standardnimi pravili OZN o izenačevanju možnosti invalidov* (Resolucija 48/96, 20. 12. 1993). Omenjeno analizo, drugo potrebno dokumentacijo in izvedbo dogodkov, ki so pogoj za pridobitev listine »Občina po meri invalidov«, je pripravila delovna skupina s predstavniki in predstavnicami invalidskih organizacij, Fakultete za socialno delo in MOL, ki je bila imenovana s sklepom župana št. 024-29/08-2 z dne 5. 5. 2008. Delovna skupina je z Mestno upravo MOL tesno sodelovala tudi pri pripravi tega akcijskega načrta.

Sodobni pogled na položaj oseb z oviranostmi temelji na zagotavljanju enakih možnosti, človekovih pravic in temeljnih svoboščin za vse ter boja proti diskriminaciji, predsodkom in stereotipom. V 14. členu Ustave Republike Slovenije je oviranost (invalidnost) opredeljena kot ena izmed osebnih okoliščin, ki ne sme vplivati na zagotavljanje enakih človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter enakost pred zakonom vseh državljanov in državljanov.

V širšem pojmovanju pa oviranosti ne razumemo zgolj kot osebno okoliščino, pač pa pojav v odnosu med osebo in njenim fizičnim/ družbenim okoljem, ki preprečuje ali zavira njeno polno in učinkovito vključevanje in sodelovanje v družbi. Po *Konvenciji Združenih narodov o pravicah invalidov* (ratifikacija: 2. 4. 2008) so osebe z oviranostmi »ljudje z dolgotrajnimi telesnimi, duševnimi, intelektualnimi ali senzornimi okvarami, ki jih v povezavi z različnimi ovirami lahko omejujejo, da bi enako kot drugi polno in učinkovito sodelovali v družbi« (1. člen).

Tudi v akcijskem načrtu in drugih dokumentih, nastalih v okviru projekta LOMI, je namesto termina *invalidnost* v uporabi termin *oviranost*, ki je na osebni ravni manj

označujoč. Namesto osebnih pomanjkljivosti, ki jih poudarja izraz *invalidnost*, je pri izbranem izrazu v ospredju predvsem stanje oviranosti, do katerega pride v odnosu med posameznico oziroma posameznikom in njenim oziroma njegovim socialnim in fizičnim okoljem. Izbrani termin je hkrati odraz zaveze, da so ukrepi za zagotavljanje enakih možnosti namenjeni tudi vsem tistim, ki na podlagi slovenske zakonodaje nimajo statusa invalida, a se v vsakdanjem življenju prav tako soočajo s številnimi ovirami (na primer gluhi, kronični bolniki).

Za zagotavljanje pogojev ter pripravo, sprejemanje in izvrševanje ukrepov za polno vključenost oseb z oviranostmi v družbo je v prvi vrsti pristojna država. Lokalne skupnosti se v uresničevanje te politike vključujejo preko izvrševanja zakonskih obveznosti, v okviru možnosti pa delujejo tudi širše.

Eno temeljnih vodil MOL je zagotavljanje čim bolj ugodnih razmer za vsestransko dobrobit njenih občank in občanov, kar uresničuje z ustvarjanjem pogojev, v katerih imajo, ob upoštevanju in spoštovanju različnosti, vsi enake možnosti dostopa do skupnih dobrin, možnosti kvalitetnega bivanja in polnopravne udeležbe v družbenem življenju občine. MOL je pri načrtovanju in izvajanju svojih nalog zavezana k iskanju vključujočih rešitev, kar pomeni, da je posebna skrb namenjena prav občankam in občanom, ki bi zaradi različnih življenjskih okoliščin utegnili biti prikrajšani (poleg oseb z raznovrstnimi oblikami oviranosti so to še materialno ogroženi/-e, ženske in otroci, ki doživljajo nasilje, starejši občani in občanke, ipd.).

Akcijski načrt se nanaša na obdobje do leta 2010 in predvideva raznovrstne ukrepe, k izvedbi katerih se lahko zaveže občina, ob upoštevanju zakonskih pristojnosti ter finančnih in drugih možnosti v danem obdobju (s področij dostopnosti in urejanja okolja, vzgoje in izobraževanja, osveščanja in informiranja, socialnega varstva in varovanja zdravja, ipd.). V zasnovi akcijskega načrta, navedbi posameznih ciljev sledijo prioritete naloge z ukrepi, časovnimi roki in nosilci za njihovo uresničevanje. Cilji akcijskega načrta vsebinsko sledijo področjem, ki jih vsebuje dokument *Standardna pravila OZN o izenačevanju možnosti invalidov* (Resolucija 48/96, 20. 12. 1993).

Akcijski načrt smo pripravili ob upoštevanju izhodišč in načel pomembnejših mednarodnih in državnih dokumentov s priporočili za doseganje polne vključenosti oseb z oviranostmi v družbo, v skladu s temeljno zakonodajo s področij, na katera se nanašajo posamezni ukrepi ter zakonodajo s področja delovanja lokalnih skupnosti:

- Konvencija Združenih narodov o pravicah invalidov (ratifikacija: 2. 4. 2008; MKPI, Uradni list RS-MP, št. 10/08),
- Standardna pravila OZN o izenačevanju možnosti invalidov (Resolucija 48/96, 20. 12. 1993),
- Akcijski program za invalide 2007-2013 (sprejela Vlada RS dne 30. 11. 2006),
- Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb (Uradni list RS, št. 97/03),
- Stanovanjski zakon (Uradni list RS, št. 69/03, 9/07 Odl. US, 18/07 Skl. US, 57/08),
- Zakon o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 - UPB2, 23/07 - popr., 41/07 - popr.),
- Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 16/07 - UPB2),

- Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. 3/07 - UPB1),
- Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 - UPB2, 27/08 - Odl. US, 76/08),
- Statut Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 66/07 – uradno prečiščeno besedilo),
- Odlok o denarni pomoči (Uradni list RS, št. 18/08 – uradno prečiščeno besedilo),
- Odlok o cestnoprometni ureditvi (Uradni list RS, št. 122/07),
- Strategija razvoja socialnega varstva v Mestni občini Ljubljana 2007 do 2011 (sprejel Mestni svet MOL dne 3. 12. 2007).

CILJI, PRIORITETNE NALOGE IN UKREPI

Kratice za nosilce izvedbe ukrepov – legenda:

MOL	Mestna občina Ljubljana
MS	Mestni svet
MU	Mestna uprava
SMU	Sekretariat mestne uprave
OGDP	Oddelek za gospodarske dejavnosti in promet
OK	Oddelek za kulturo
OPVI	Oddelek za predšolsko vzgojo in izobraževanje
ORN	Oddelek za ravnanje z nepremičninami
OŠ	Oddelek za šport
OZRCO	Oddelek za zaščito, reševanje in civilno obrambo
OZSV	Oddelek za zdravje in socialno varstvo
SLS	Služba za lokalno samoupravo
SODSM	Služba za organiziranje dela Mestnega sveta
SRPI	Služba za razvojne projekte in investicije
INŠP	Inšpektorat
MR	Mestno redarstvo
INFOP	Informacijska pisarna za osebe s posebnimi potrebami
SOAKO	Svet za odpravo arhitekturnih in komunikacijskih ovir
JSS MOL	Javni stanovanjski sklad Mestne občine Ljubljana
LL	Lekarna Ljubljana
ZDL	Zdravstveni dom Ljubljana
LPP	Ljubljanski potniški promet
ZTL	Zavod za turizem Ljubljana
ZRSZ	Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje

CILJ 1:

Osveščanje občank in občanov o življenju, potrebah in pravicah oseb z oviranostmi, usmerjeno k promociji zagotavljanja enakih možnosti, proti stereotipom, predsodkom in škodljivim praksam.

PRIORITETNE NALOGE	UKREPI	ROKI ZA IZVEDBO	NOSILCI
Osveščanje in informiranje občank in občanov.	Vzpostavitev spletnega mesta s celovito informacijo o potrebah in možnostih za osebe z oviranostmi ter organizacijah z območja MOL, ki so aktivne na tem področju.	januar 2009	SOAKO, drugi organi MU MOL
	Uvedba oznake »dostopno za osebe z oviranostmi« v ponudbo in vsebine spletne strani ZTL.	december 2009	ZTL
Delovanje Informacijske pisarne MOL za osebe s posebnimi potrebami.	Promocija ter uvajanje novih vsebin in aktivnosti v delovanje Informacijske pisarne MOL za osebe s posebnimi potrebami.	2009/ trajna naloga	SMU, drugi organi MU MOL, INFOP

Osveščanje in informiranje otrok, mladostnic in mladostnikov.	Redni in dodatni programi v vrtcih in osnovnih šolah.	trajna naloga	OPVI
Osveščanje in informiranje zaposlenih v MOL, javnih zavodih, javnih agencijah, javnem skladu, katerih ustanoviteljica je MOL.	Osveščanje in informiranje zaposlenih v MOL in strokovnih službah v organizacijah, katerih ustanoviteljica je MOL, o ustreznih načinih komunikacije v postopkih poslovanja z občankami in občani z oviranostmi.	trajna naloga	SMU

CILJ 2:

Spodbujanje razvoja ter izvajanja programov in storitev za aktivno vključevanje v vsakdanje življenje v domačem okolju.

PRIORITETNE NALOGE	UKREPI	ROKI ZA IZVEDBO	NOSILCI
Izvajanje socialno-varstvenih storitev in programov na domu in v skupnosti, ki jih narekuje Zakon o socialnem varstvu.	Preko Zavoda za oskrbo na domu zagotavljanje izvajanja socialno-varstvene storitve pomoč družini na domu, ki je namenjena ljudem v primeru starosti, invalidnosti ter v drugih primerih (storitev obsega pomoč pri vzdrževanju osebne higijene, gospodinjsko pomoč in pomoč pri ohranjanju socialnih stikov). (Do)plačevanje bivanja v stanovanjskih skupinah, bivalnih enotah in drugih oblikah institucionalnega varstva (če se izvaja kot javna služba) in sicer za tiste, ki storitve ne morejo plačati sami. Financiranje pravice do izbire družinske pomočnice oziroma družinskega pomočnika, ki pripada polnoletni osebi s težko motnjo v duševnem razvoju ali polnoletni težko gibalno ovirani osebi, ki potrebuje pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb.	trajna naloga	OZSV
Spodbujanje razvoja mreže programov podpore in pomoči osebam z oviranostmi in njihovim svojcem, ki jih izvajajo nevladne	Financiranje in sodelovanje v projektu »Individualno financiranje socialno varstvenih storitev« (naročnik Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, izvajalca Inštitut RS za socialno varstvo in Fakulteta za socialno delo). Sofinanciranje programov osebne	trajna naloga	OZSV

organizacije.	asistence in drugih programov, namenjenih zagotavljanju enakih možnosti in socialne vključenosti. Javni razpis za sofinanciranje programov s področja socialnega varstva in varovanja zdravja.		
Zagotavljanje prilagojenih najemnih stanovanj in stanovanjskih stavb za posebne namene.	Zagotavljanje prilagojenih stanovanj in stanovanjskih stavb za posebne namene za oddajo preko javnih razpisov v najem organizacijam, ki izvajajo programe stanovanjskih skupin za osebe z oviranostmi. Javni razpis za oddajo neprofitnih stanovanj v najem z določeno kvoto stanovanj, prilagojenih osebam z oviranostmi. Zagotavljanje subvencioniranja najemnin za neprofitna najemna stanovanja iz občinskega proračuna. Zagotavljanje subvencioniranja najemnin tržnih stanovanj za upravičence/-ke do dodelitve neprofitnega stanovanja (pol iz občinskega in pol iz državnega proračuna). Vključitev v stanovanjski program MOL.	trajna naloga	JSS MOL

CILJ 3:

Zagotavljanje dostopnosti do grajenega okolja, informacij in prevozov kot temeljnega pogoja za uresničevanje pravice do enakih možnosti in socialne vključenosti.

PRIORITETNE NALOGE	UKREPI	ROKI ZA IZVEDBO	NOSILCI
Zagotavljanje dostopnosti prostorov MOL, v katerih se izvajajo oziroma potekajo kulturne aktivnosti, vzgoja in izobraževanje, zdravstvena dejavnost, šport in rekreacija ter druge aktivnosti in dogodki, namenjeni občankam in občanom.	Obvezna izvedba del za zagotavljanje dostopnosti in odpravo ovir v okviru investicijskih vzdrževanj. Zagotavljanje in vzdrževanje mobilnega stopnišnega vzpenjalca za gibalno ovirane učenke in učence na območju MOL. Zagotavljanje neoviranega dostopa do volišč in prostorov, kjer potekajo seje MS in njegovih delovnih teles ter zagotavljanje prilagojenega volišča za osebe s senzornimi okvarami s posebno	trajna naloga trajna naloga trajna naloga	ORN, SRPI, drugi organi MU MOL OPVI, SRPI SODSM, SLS, SRPI

	volilno napravo.		
	Opremljanje dvizhnih naprav pred oziroma v stavbah Zdravstvenega doma Ljubljana s ključavnicami za uporabo Evro ključa ¹ .	2010	ZDL
	Vgradnja dvigala v objekt Zdravstvenega doma Ljubljana, enota Črnuče (Primožičeva 2).	2009	ZDL
	Adaptacija pritličja Zdravstvenega doma Ljubljana, enota Polje (Cesta 30. avgusta 2).	2009	ZDL
Zagotavljanje dostopnosti in oznak v prostorih občine, kjer poteka uradno poslovanje z občankami in občani.	Obvezna izvedba del za zagotavljanje dostopnosti in odpravo ovir v okviru investicijskih vzdrževanj. Namestitvev ustrezno velikih napisov na vratih in okencih. V prostorih, kjer poslovanje poteka za pultom in steklom, zagotovitev mesta z nižanim pultom, brez stekla. Zagotovitev barvnih in/ ali reliefnih talnih oznak.	izgradnja novega objekta za Mestno upravo MOL	ORN, SRPI, SMU
	Zagotovitev dostopnosti prostorov četrtnih skupnosti MOL (stanje dostopnosti prostorov z ukrepi in roki za sanacijo arh. ovir je v PRILOGI 1).	2009-2010	SLS
Zagotavljanje prehodnih javnih površin za nemoteno gibanje oseb z oviranostmi.	Zagotavljanje odstranjevanja ovir iz javnih površin in vozil parkiranih izven označenih parkirnih mest, ki motijo neovirano gibanje ter izvajanje nadzora nad izdanimi odločbami za odstranitev ovir oziroma ukrepanje zoper kršitve v mirujočem prometu, v skladu z Zakonom o varnosti cestnega prometa, mestnimi odloki in pooblastili izvajalk oziroma izvajalcev nadzora.	trajna naloga	INŠP, MR, OGD
	Zagotovitev dostopnosti letnih vrtov.	trajna naloga	INŠP, MR, OGD
Zagotavljanje prilagoditev in oznak v prometu.	Izvedbe klančin, nižanje robnikov, označevanje rezerviranih parkirnih mest za osebe z oviranostmi s prometno signalizacijo, nameščanje zvočne in svetlobne signalizacije na cestnih prehodih.	trajna naloga	OGDP v okviru programa Vzdrževanje

¹ *Evro ključ* je standardizirana različica ključa, ki osebam z oviranostmi (ključ prejmejo v trajno last, pri nas na primer preko invalidskih društev in združenj), načeloma po celi Evropi, omogoča samostojen in nemoten dostop do njim namenjenih naprav in prostorov (dvižne naprave, sanitarije ipd.).

	Namestitev talnih oznak za osebe z okvarami vida na klančinah in cestnih prehodih.		
	Obnova brega od Čevljarskega mostu do Šentjakobskega mostu z namestitvijo talnih oznak za osebe z okvarami vida.	2008	OGDP
	Namestitev taktilnih ploščic (za osebe z gluhoslepoto) in dodatnih zvočnih tipk (za osebe z okvaro vida) na semaforjih (letno v proračunu 32 tipk).	trajna naloga	OGDP v sod. z Medobčinsko zvezo slepih in slabovidnih OGDP
	Zagotavljanje parkirnih mest za osebe z oviranostmi v skladu z veljavnimi normativi.	trajna naloga	
	Zagotavljanje nadzora nad uporabo parkirnih mest za osebe z oviranostmi in ukrepanje v primeru zlorab (poostren nadzor nad parkirnimi mesti za osebe z oviranostmi ter odstranitev vozil in odvzem parkirnih kart v primeru zlorabe, v skladu z Zakonom o varnosti cestnega prometa).	trajna naloga	INŠP, MR
Zagotavljanje dostopnosti drugih javnih površin in prostorov.	Izdelava taktilnega oziroma reliefnega načrta mesta Ljubljana za osebe z okvaro vida (merilo 1:2500).	december 2008	SRPI v sod. z Geodetskim inštitutom ORN
	Zagotavljanje dostopnosti poslovnih prostorov v lasti MOL, ki se jih oddaja v najem (stanje dostopnosti prostorov z ukrepi in roki za sanacijo arh. ovir je v PRILOGI 2).	2009-2010	ORN
	Zagotovitev dveh enot javnih sanitarij, z ustrezno prilagojenim dostopom in s ključavnico za uporabo Evro ključa, v centru mesta.	2009	OGDP
	Zagotovitev treh enot javnih sanitarij, z ustrezno prilagojenim dostopom in s ključavnico za uporabo Evro ključa, v centru mesta.	2010	OGDP
	Zagotovitev ene enote javnih sanitarij, z ustrezno prilagojenim dostopom in s ključavnico za uporabo Evro ključa, na naslovu Adamič Lundrovo nabrežje 2 (Kresija).	2009	SRPI

	Zagotavljanje dodatnih javnih sanitarij, z ustrežno prilagojenim dostopom in s ključavnico za uporabo Evro ključa	trajna naloga	OGDP, SRPI
	Zagotovitev ključavnic za uporabo Evro ključa na dveh dviznih napravah v podhodu Ajdovščina.	2009	OGDP
	Zagotavljanje ključavnic za uporabo Evro ključa na vseh dviznih napravah in prostorih v pristojnosti MOL, ki so zaklenjeni in namenjeni uporabi osebam z oviranostmi.	trajna naloga	OGDP, SRPI
Zagotavljanje dostopnosti do stanovanjskih stavb in stanovanj, ki so v lasti MOL ali JSS MOL.	Izvedba arhitektonsko primerno urejene okolice, stanovanjskih stavb in stanovanj, inštalacije v stanovanjih prilagojene osebam z okvaro sluha in vida, prilagoditve stavb in stanovanj za gibalno ovirane osebe.	trajna naloga	JSS MOL
	Javni razpis za oddajo neprofitnih stanovanj v najem z določeno kvoto stanovanj, prilagojenih potrebam oseb z oviranostmi.	trajna naloga	JSS MOL
Zagotavljanje dostopnosti informacij, ki pomembno vplivajo na kvaliteto življenja v skupnih stanovanjskih stavbah, ki so v lasti MOL ali JSS MOL.	V stanovanjskih stavbah se, kjer je potrebno, informacije za stanovalke in stanovalce na oglasni deski zagotovi v brajici in v ustrezno povečanem tisku.	trajna naloga	JSS MOL v sod. z upravniki stanovanjskih zgradb in drugimi izvajalci (nevladne organizacije)
	Kot dodatna pogodbeno obveznost upravnikov stanovanjskih stavb se uvede izvedba nujnih ukrepov ob naravnih in drugih nesrečah, vključno z načini obveščanja oseb z oviranostmi in posredovanja informacij o njihovih posebnih potrebah enoti civilne zaščite, ki izvaja reševanje.	trajna naloga	JSS MOL preko upravnikov stanovanjskih zgradb, OZRCO
Zagotavljanje dostopnosti prevozov in informacij v mestnem potniškem prometu.	Zagotovi se delovanje napovedovalnikov postaj in ustrežno velike oznake avtobusov mestnega potniškega prometa ter ukrepanje ob okvarah ali neprilagojenem delovanju (na primer uravnavanje glasnosti, zagotavljanje	trajna naloga	LPP

pravilnega napovedovanja postajališč).
Zagotovi se namestitve in vzdrževanje napovedovalnikov prihajajočih avtobusov na postajališčih mestnega potniškega prometa.
Zagotovi se vozni red avtobusov, opremljenih s klančinami za dostop z vozički.

	Zagotovitev dovoljenja avtotaksi vozilu, prilagojenem za prevoz oseb z oviranostmi po območjih za pešce z izvedbo javnega razpisa (v skladu s 34. členom Odloka o cestnoprometni ureditvi).	2009	OGDP
Zagotavljanje sprejemljivih fizičnih razmer za osebe z oviranostmi v prostorskih planskih dokumentih, v skladu z veljavno zakonodajo.	Dosledno navajanje potrebe po zagotovitvi fizične dostopnosti do vseh grajenih odprtih prostorov in objektov javnega značaja v izvedbeni prostorski načrt MOL in občinske podrobne prostorske načrte. Obvezna navedba o zagotovitvi dostopnosti funkcij javnega značaja v mestu v vseh planskih in urbanističnih aktih (izvedbeni prostorski načrt MOL in občinski podrobni prostorski načrti).	trajna naloga	OUP
Pobude in pozivi k ureditvi dostopnosti grajenega okolja, prevozov in informacij, ki niso v izvorni pristojnosti občine.	Priprava ter posredovanje pobud in pozivov za ureditev dostopnosti na državne organe, kulturne ustanove, televizijske hiše, trgovske hiše in verske ustanove.	trajna naloga	MOL (SOAKO)

CILJ 4:

Vključujoč sistem vzgoje in izobraževanja.

PRIORITETNE NALOGE	UKREPI	ROKI ZA IZVEDBO	NOSILCI
Aktivnosti za integracijo otrok, mladostnikov in mladostnic z oviranostmi v sistem redne vzgoje in izobraževanja.	Zagotavljanje predšolske vzgoje in varstva v vrtcih ter delovanje osnovnošolskega izobraževanja, v sklopu katerih je otrokom, mladostnicam in mladostnikom z oviranostmi zagotovljeno prilagojeno izvajanje programov in dodatna strokovna pomoč (po Zakonu o	trajna naloga	OPVI

Zagotavljanje dostopa do vseživljenjskega učenja in izobraževanja.	usmerjanju otrok s posebnimi potrebami) ter aktivnosti, ki niso zakonske obveznosti (sofinanciranje programov preko javnih razpisov). Sofinanciranje projektov/ programov vseživljenjskega učenja.	trajna naloga	OPVI
Pobude za zagotavljanje vključujočega srednješolskega in visokošolskega oziroma univerzitetnega izobraževanja.	Priprava in posredovanje pobude na Urad Vlade RS za invalide, Ministrstvo za šolstvo in šport, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ter Univerzo v Ljubljani (zagotovitev dostopnosti študijskega gradiva, ipd.).	2009	MOL (OPVI)

CILJ 5:

Zagotavljanje pravice in dostopa do dela in zaposlitve.

PRIORITETNE NALOGE	UKREPI	ROKI ZA IZVEDBO	NOSILCI
Zaposlovanje oseb z oviranostmi v Mestni upravi MOL, zavodih in drugih pravnih osebah, katerih ustanoviteljica je MOL.	Uresničevanje obveznosti kvotnega zaposlovanja oseb z oviranostmi, ki jo delodajalcem nalaga Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov.	trajna naloga	SMU in pravne osebe, katerih ustanoviteljica je MOL
Sodelovanje pri uresničevanju državnih programov aktivne politike zaposlovanja, s spodbudami za zaposlovanje težje zaposljivih oseb (med njimi tudi oseb z oviranostmi).	Sofinanciranje programov aktivne politike zaposlovanja; prednostne skupine oseb za vključitev so določene v vsakoletnem javnem razpisu ZRSZ.	trajna naloga	OZSV v sod. z ZRSZ

CILJ 6:

Zagotavljanje materialne varnosti.

PRIORITETNE NALOGE	UKREPI	ROKI ZA IZVEDBO	NOSILCI
Zagotavljanje finančne podpore v primerih socialne ogroženosti.	Zagotavljanje sredstev za denarne pomoči iz občinskega proračuna na osnovi Odloka o denarni pomoči;	trajna naloga	OZSV

denarne pomoči MOL so namenjene občankam in občanom, ki so brez lastnega dohodka ali pa z njim ne dosegajo minimalnega dohodka za posameznega družinskega člana po Zakonu o socialnem varstvu, pa tudi tistim, ki do 30% presegajo minimalni dohodek.

**CILJ 7:
Učinkovita skrb za zdravje.**

PRIORITETNE NALOGE	UKREPI	ROKI ZA IZVEDBO	NOSILCI
Zagotavljanje zdravstvene in lekarniške dejavnosti v skladu z zakonodajo.	Zagotavljanje dostopnega zdravstvenega varstva na primarni ravni in lekarniške dejavnosti.	trajna naloga	ZDL, LL in koncesionarji
Osveščanje zdravstvenih delavk in delavcev o potrebah in ustreznih pristopih v obravnavi oseb z oviranostmi.	Projekti/ programi osveščanja in informiranja zdravstvenih delavk in delavcev. Spodbujanje zdravstvenih delavk in delavcev za sporazumevanje v slovenskem znakovnem jeziku (dodatna stimulacija).	trajna naloga	ZDL, LL in koncesionarji

**CILJ 8:
Spodbujanje in zagotavljanje pravice do osebne integritete in družinskega življenja.**

PRIORITETNE NALOGE	UKREPI	ROKI ZA IZVEDBO	NOSILCI
Preprečevanje zlorab oseb z oviranostmi.	Osveščanje predstavnikov pristojnih organov za prepoznavanje možnih zlorab oseb z oviranostmi in ukrepanje ob ugotovljenih primerih zlorab (na primer prisilno beračenje).	trajna naloga	MR v sod. s policijo

**CILJ 9:
Udejstvovanje in vključevanje v kulturne dejavnosti.**

PRIORITETNE NALOGE	UKREPI	ROKI ZA IZVEDBO	NOSILCI
Zagotavljanje ustrezne tehnične in druge opreme v prostorih mesta, kjer potekajo kulturne dejavnosti, z namenom zagotavljanja enake dostopnosti do kulturnih dobrin.	V muzejih se zagotovi naprave za slušne opise eksponatov, omogoči se ogled eksponatov s tipanjem, opise posameznih eksponatov se pripravi v večji pisavi in v brajici, pri ogledih se zagotovi individualno spremstvo in tolmačenje. Arhitekturno nedostopna gledališča se opremi z dvigali (prilagoditve predvidene v Mestnem gledališču ljubljanskem in Lutkovnem gledališču Ljubljana).	trajna naloga 2009	OK OK
Spodbujanje aktivnega udejstvovanja oseb z oviranostmi v kulturnih dejavnostih (ustvarjalne delavnice, samostojno umetniško ustvarjanje).	Javni razpis za sofinanciranje kulturno umetniških projektov. Zagotavljanje prostora za razstave umetniških izdelkov v informacijski pisarni MOL za osebe s posebnimi potrebami.	trajna naloga trajna naloga	OK INFOP, SMU

CILJ 10:

Udejstvovanje in vključevanje v športne in rekreacijske dejavnosti.

PRIORITETNE NALOGE	UKREPI	ROKI ZA IZVEDBO	NOSILCI
Zagotavljanje dostopnosti objektov, v katerih potekajo športne in rekreacijske dejavnosti.	Prilagoditev dostopov in notranjosti športnih objektov (dostop do sanitarij) za varno rekreacijsko vadbo ter ogled športnih prireditev (informacije za osebe z okvarami sluha) v okviru investicijskih vzdrževanj in pri novogradnjah.	trajna naloga	OŠ, SRPI

CILJ 11:

Vključevanje v oblikovanje politike in načrtovanje ukrepov občine za polno vključenost oseb z oviranostmi.

PRIORITETNE NALOGE	UKREPI	ROKI ZA IZVEDBO	NOSILCI
Spodbujanje in zagotavljanje sodelovanja pri pripravi področnih strategij in akcijskih načrtov.	Zagotavljanje možnosti sodelovanja v fokus skupinah, delovnih skupinah, pri razgrnitvi prostorskih načrtov, ipd.	trajna naloga	Organi MU MOL

CILJ 12:

Delovanje invalidskih organizacij v občini.

PRIORITETNE NALOGE	UKREPI	ROKI ZA IZVEDBO	NOSILCI
Spodbujanje izvajanja kvalitetnih programov pomoči in podpore za osebe z oviranostmi pri vključevanju v vsakdanje življenje.	Sofinanciranje programov organizacij, ki izvajajo programe na območju MOL oziroma za občanke in občane MOL preko javnih razpisov za področje socialnega varstva in varovanja zdravja. Sofinanciranje programov organizacij, ki izvajajo programe na območju MOL oziroma za občanke in občane MOL preko javnih razpisov s področja športa.	trajna naloga trajna naloga	OZSV OŠ

CILJ 13:

Redno spremljanje posebnih potreb oseb z oviranostmi na območju MOL.

PRIORITETNE NALOGE	UKREPI	ROKI ZA IZVEDBO	NOSILCI
Raziskave o položaju in ključnih potrebah oseb z oviranostmi.	Javna naročila za izvedbo raziskovalnih projektov.	trajna naloga	SRPI

Številka: 141-1/2007-81
Ljubljana, dne 24. novembra 2008

ŽUPAN
Mestne občine Ljubljana
Zoran JANKOVIČ

PRILOGI

PRILOGA 1:

PROSTORI ČETRTHNIH SKUPNOSTI MESTNE OBČINE LJUBLJANA

Tabela 1: Stanje dostopnosti prostorov z ukrepi in roki za sanacijo arhitekturnih ovir

PRILOGA 2:

POSLOVNI PROSTORI MESTNE OBČINE LJUBLJANA, KI SO DANI V NAJEM

Tabela 2: Stanje dostopnosti prostorov z ukrepi in roki za sanacijo arhitekturnih ovir

PROSTORI ČETRTHNIH SKUPNOSTI MESTNE OBČINE LJUBLJANA

Tabela 1: Stanje dostopnosti prostorov z ukrepi in roki za sanacijo arhitekturnih ovir

ČETRTHNA SKUPNOST	LOKACIJA	OBSTOJEČE STANJE	SANACIJA ARHITEKTURNIH OVIR	ROK ZA IZVEDBO
ČRNUČE	Dunajska cesta 367	Dostop ni možen	Ureditev klančine ob vhodu v objekt za dostop do pritličja; do I. nadstropja ni možno.	2010
POSAVJE	Dunajska cesta 230	Dostop ni možen	Sedež ČS in pisarne SLS se selijo na Bratovševo ploščad 30.	2009
BEŽIGRAD	Bratovševa ploščad 30	Dostop ni možen	Ureditev klančine s ploščadi.	2010
	Vojkova cesta 1	Dostop ni možen	Ureditev klančine pri vhodu v objekt.	2010
CENTER	Štefanova ulica 9	Dostop ni možen	Naročilo prenosne klančine.	2009
JARŠE	Kvedrova cesta 32	Dostop ni možen	Rešitev bo možna v novih prostorov na novi lokaciji.	Dolgoročna naloga
MOSTE	Ob Ljubljanici 36 a	Dostop je možen pri glavnem vhodu	Denacionalizacija, vrnjeno v naravi; potrebni so novi prostori.	Dolgoročna naloga
POLJE	Preglov trg 15	Dostop je možen	/	/
	Polje 12	Dostop ni možen	Ureditev montažne klančine pri vhodu v objekt za dostop do pritličja; do I. nadstropja ni možno.	2009
	Agrokombinatska cesta 2	Dostop ni možen	Naročilo prenosne klančine.	2009

SOSTRO	Cesta II. grupe odredov 43	Dostop ni možen	Ureditev klančine pri vhodu v objekt za dostop do pritličja; do I. nadstropja ni možno.	2010
GOLOVEC	Litijska cesta 38	Dostop ni možen	Rešitev ni možna.	/
RUDNIK	Pot k ribniku 20	Dostop ni možen	Ureditev začasne montažne klančine pri vhodu v objekt.	2009
TRNOVO	Cesta dveh cesarjev 32	Dostop ni možen	Predviden je nakup novih poslovnih prostorov.	2010
VIČ	Tbilisijska ulica 22 a	Dostop je možen		/
ROŽNIK	Viška cesta 38	Dostop ni možen	Naročilo montažne klančine.	2009
ŠIŠKA	Kebetova ulica 1	Dostop ni možen	Naročilo montažne klančine.	2009
DRAVLJE	Draveljska ulica 44	Dostop je možen	do pritličja; do I. nadstropja ni možno.	/
ŠENTVID	Prušnikova ulica 106	Dostop ni možen	Rešitev bo možna z novimi prostori.	Dolgoročna naloga
ŠMARNNA GORA	Pločanska ulica 8	Dostop ni možen	Rešitev bo možna z novimi prostori.	Dolgoročna naloga
	Srednje Gameljne 50	Dostop ni možen	Ureditev montažne klančine pri vhodu v objekt za dostop do pritličja; do I. nadstropja ni možno.	2009
DRUGI PROSTORI ČETRTHNIH SKUPNOSTI (namenjeni izvajanju dejavnosti društev z območja četrtne skupnosti, kjer se prostori nahajajo in kjer so tudi volišča)				
ČS Črnuče	Zajčeva pot 34	Dostop ni možen	Naročilo montažne klančine za dostop do pritličja; do I. nadstropja ni možno.	2010
ČS Bežigrad	Vojkova cesta 73*	Dostop je možen		
	Vojkova cesta 87*	Dostop je možen		
	Dunajska cesta 101*	Dostop je možen		
	Staničeva ulica 41*	Dostop ni možen	Ureditev klančine za dostop do pritličja.	2013

ČS Center	Belokranjska ulica 6	Dostop ni možen	Z naročilom prenosne klančine možen dostop do dvorane, do pisarn dostop ni možen.	2010
			Rešitev ni možna.	
	Smoletova ulica 16	Dostop ni možen		
	Trubarjeva cesta 24*	Dostop ni možen	Naročilo prenosne klančine.	2010
	Zarnikova ulica 3*	Dostop je možen		
	Rozmanova ulica 12*	Dostop ni možen	Naročilo prenosne klančine.	2010
	Prijateljeva ulica 2*	Dostop je možen		
ČS Jarše ČS Moste ČS Polje	Grablovičeva ulica 28*	Dostop ni možen	Naročilo prenosne klančine.	2010
	Kotnikova ulica 2	Dostop je možen		
	Kolodvorska ulica 6	Dostop je možen		
	Perčeva ulica 22	Dostop je možen	/	/
	Zaloška cesta 61	Dostop ni možen	Prostori v kleti objekta KD Španski borci.	
	Zadobrovska cesta 88*			/
	Kašeljjska cesta 95*	Dostop ni možen	Ureditev dostopa ni možna.	/
ČS Sostro ČS Golovec	Podgrajska cesta b.š.*	Dostop ni možen	Ureditev dostopa ni možna.	
	Podlipoglav 19*	Dostop je možen	/	/
	Pot do šole 2 a*	Dostop ni možen	Ureditev klančine pri vhodu v objekt.	2010

	Bizoviška cesta 6*	Dostop ni možen	Rešitev možna z izgradnjo novega objekta.	Dolgoročna naloga
ČS Rudnik	Dolenjska cesta 115 a*			
	Ižanska cesta 305*	Dostop je možen		2011
ČS Trnovo	Gerbičeva ulica 16	Dostop ni možen	Rešitev bo možna z izgradnjo novega objekta	
ČS Vič	Cesta na ključ 56	Dostop je možen	/	/
	Teslova ulica 17	Dostop ni možen	Rešitev ni možna.	/
ČS Rožnik	Brdnikova ulica 14	Dostop ni možen	Rešitev možna v sklopu celovite obnove objekta.	Po ureditvi lastninskih razmerij s solastnikom objekta
ČS Šiška	Ljubeljska ulica 19 a	Dostop ni možen	Ureditev montažne klančine pri vhodu v objekt.	2010
	Ulica bratov Učakar 6*	Dostop ni možen	Rešitev ni možna.	/
	Jesenkova ulica 1	Dostop ni možen	Rešitev ni možna.	/
	Gotska ulica 12	Dostop ni možen	Rešitev ni možna.	/
ČS Dravlje	Vodnikova cesta 5*	Dostop ni možen	Rešitev ni možna.	/
	Dolniška cesta 18	Dostop ni možen	Rešitev ni možna	/
	Kamnogoriška cesta 39	Dostop je možen		

ČS Šentvid

Prušnikova ulica 99* Dostop je možen

Kosijeva ulica 1* Dostop je možen V pritličje, v I. nadstropje ni možno.

Na Gmajni 1* Dostop je možen

*Opomba: z * označeni naslovi so tisti prostori Službe za lokalno samoupravo, ki so namenjeni delovanju društev in v katerih so tudi volišča.*

Pri predlaganih rešitvah je treba opozoriti, da je na nekaterih lokacijah z ureditvijo klančin (fiksni ali premični) možno zagotoviti dostop v objekt in do volišč (ki so v pritličju), dostop do pisarn v nadstropjih pa ponekod žal ni možen, ker gre za precej stare objekte z ozkimi stopnišči brez možnosti vgradnje dvigal.

POSLOVNI PROSTORI MESTNE OBČINE LJUBLJANA, KI SO DANI V NAJEM

Tabela 2: Stanje dostopnosti prostorov z ukrepi in roki za sanacijo arhitekturnih ovir

ŠT.	LOKACIJA	OBSTOJEČE STANJE	SANACIJA ARHITEKTURNIH OVIR	ROK ZA IZVEDBO
OBMOČJE A – GOSTINSKI LOKALI				
1.	Breg 2	Vhod v nivoju pločnika, širina vrat 90 cm. Sanitarije prenovljene, vendar dostopne samo v predprostor.	Sanacija WC boksa neizvedljiva zaradi minimalnih gabaritov razpoložljivega prostora.	/
2.	Breg 8	Višinska razlika 2 stopnic (35 cm) pred vhodom. Sanitarije locirane v medetaži.	Neracionalna sanacija.	/
3.	Mestni trg 17	Visok prag (8 cm) pred dovolj širokim vhodom. Sanitarije prenovljene, vendar nedostopne z invalidskim vozičkom.	Izgradnja kamnite klančine širine 1,2 m – dvostranska z vmesnim podestom v širini vhodnega portala (1,0 m klančina + 1,5 m podest + 1,0 m klančina).	2010
4.	Prečna ulica 7 (bivša picerija)	2 vhoda z višinsko razliko 25 cm in 40 cm. Lokal zaprt.	Urediti vhod v lokal na mestu manjše višinske razlike – klančina v naklonu 6 % je dolžine 4 m – ob objektu. Vgraditi vhodna vrata svetle širine 90 cm. Urediti sanitarije za osebe z oviranostmi v	2010

	Napoli)		skladu s Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb (Uradni list RS, št. 97/03).	
5.	Stari trg 6 (Romeo)	Dostop s trga – diferenčne stopnice. Dostop z nabrežja – v nivoju (grob tlak). Vhod v lokal v nivoju zunanjega vrta; diferenčna stopnica v notranjem lokalu, nedostopne sanitarije z invalidskim vozičkom.	V lokalu urediti separe v nivoju. V obstoječem gabaritu je izvedljiva adaptacija moškega dela sanitarij - združen prostor.	2010
6.	Tavčarjeva ulica 8A (Sir Williams)	Stopnica pred vhodom, tri stopnice (50 cm) v predprostoru.	Neracionalna sanacija – omejen zunanji prostor za izgradnjo klančine.	/
7.	Trubarjeva cesta 7 (»Ajdovo zrno« - Satwa d.o.o.)	Samopostrežni lokal - višinska razlika pri dostopu (notranje diferenčne stopnice). Zunanja lesena terasa višine 10 cm.	Zaradi notranje višinske razlike cca. 50 cm je praktično neaktualno in neracionalno odstranjevati ovire.	/
OBMOČJE A – TRGOVSKI LOKALI				
8.	Breg 2	Pred vhodom visok prag (6 cm).	Izgradnja kamnite klančine širine 1,2 m – dvostranska klančina z vmesnim podestom v širini vhodnega portala (klančina 0,8 m + podest 1,5 m + klančina 0,8 m).	2010

9.	Breg 8	Pred vhodom visok prag (6 cm).	Enak opis sanacije kot zgoraj (Breg 2).	2010
10.	Breg 22	Pred vhodom visok prag (6 cm).	Enak opis sanacije kot zgoraj (Breg 2).	2010
11.	Cankarjeva cesta 8 (Lokal LU-JO, Vale-Novak)	3 stopnice pred vhodom (višinska razlika 40 cm).	Namestitev montažne ali izgradnja monolitne klančine s podestom, dolžina klančine 5 m, podest 1,5 m.	2010
12.	Cankarjevo nabrežje 1 (»Filipov dvorec«, »Sadjar - vrtnar« - zaprto)	Lokal »Filipov dvorec« z vhodom na vogalu objekta ima pri vhodu stopnico v višini 8 cm, preozka vhodna vrata in utesnjen vetrolov. Lokal, ki je izpraznjen, ima pri vhodu višinsko razliko 20 cm.	Ureditev širokega klančinskega platoja v naklonu 6 % (1,4 m). Vgradnja avtomatskih drsnih vrat sv. širine 90 cm, način odpiranja vrat omogoča uporabo obstoječega vetrolova. Pri drugem lokalu je izvedljiva izgradnja kamnite klančine 2,5 m + podest 1,5 m pred vrati.	2010
13.	Gosposvetska cesta 4	2 stopnici pred vhodom (višinska razlika 25 cm), širina vrat ustreza. Lokal zaprt.	Namestitev montažne kovinske klančine – dolžina 3 m, podest pred vrati 1,5 m.	2009
14.	Gosposvetska cesta 14 (Trgovina Lovec)	Pred vhodnimi vrati je prag oziroma stopnica v višini 8 cm. Širina vrat ustreza.	Namestitev montažne kovinske klančine po celotni širini vhodnega podesta.	2009
15.	Mestni trg 17	Isti lokal oziroma vhod kot gostinski lokal.	Način sanacije v postavki 3!	/
16.	Podhod Ajdovščina 1	Celotno območje lokalov v podhodu Ajdovščina je brez arhitekturnih ovir. Dostop je mogoč po klančini iz smeri Slovenske ceste ali po stopniščnem dvigalu.	/	/
17.	Stari trg 30	Lokali so dostopni v nivoju površine podhoda. Visok prag (6 cm) pred vhodom; notranje medetažne stopnice ter stopnišče brez dvigala.	Neracionalna sanacija	/

18.	Stritarjeva ulica 9	Dvojni prag (2 x 8 cm) pred sicer dovolj širokimi vhodnimi vrati.	Izgradnja dvostranske kamnite klančine širine 1,2 m s podestom v širini vhodnega portala: 2,0 m klančina + 1,5 m podest + 2,0 m klančina.	2010
19.	Trubarjeva cesta 7 (Medobčinsko društvo slepih)	4 zunanje stopnice pred vhodom (višinska razlika 70 cm).	Na razpoložljivem prostoru izgradnja monolitne klančine v naklonu 7 % (6,0 m + 1,5 m + 4,0 m + 1,5 m) z vmesnim in vhodnim podestom.	2010
20.	Vošnjakova ulica 4 (Sportina)	Trgovina Sportina: pred vhodom sta 2 stopnici – višinska razlika 30 cm. Vrata so avtomatska drsna, ustrezne širine.	Namestitev montažne kovinske klančine s podestom – dolžina 4m, podest 1,5 m.	2010

OBMOČJE A - UPRAVNI PROSTORI

21.	Kersnikova ulica 6	Med drugim prostori DESUS-a: dostop do osebnega dvigala je po 6ih medetažnih stopnicah.	Sanacija arhitekturne ovire je višje tehnične zahtevnosti – vgraditev namenskega stopnišnega dvigala za premostitev medetaže.	/
22.	Krekov trg 10	Dostop do notranjega atrija v nivoju trga.	Adaptacija objekta mora vključevati neoviran dostop in notranjo funkcionalnost.	/
23.	Mestni trg 27 (Zgodovinski arhiv Ljubljana)	Vhod v objekt je v nivoju pločnika – brez ovir, dostopna javna razstavna avla.	/	/

OBMOČJE B - GOSTINSKI LOKALI

24.	Cesta 27. aprila 2A (Slaščičarna Čolnarna)	Stopnica pri dostopu do zunanje terase. Osebam na invalidskih vozičkih nedostopna WC kabina.	Namestitev lesene klančine (8% – 1,0 m). Povečati obstoječo WC kabino in namestiti širša vrata.	2009
25.	Resljeva cesta 7	Zaprto.	Neaktualno za sanacijo arhitekturnih ovir.	/

Objekt brez osebnega dvigala.

OBMOČJE B - UPRAVNI PROSTORI

26.	Poljanska cesta 28	Dostop v objekt po klančini iz dvoriščne strani (nedokončano). Urejene sanitarije za uporabo z invalidskim vozičkom. Objekt brez dvigala.	Dokončati vhodni podest klančine in dodatno opremiti vhodna vrata.	2009
27.	Resljeva cesta 18 (Center za socialno delo Ljubljana Center)	2 stopnici (36 cm) pred vhodom, sanitarije za obiskovalce so v kleti - objekt s pisarnami po nadstropjih je brez osebnega dvigala.	Sanacija arhitekturnih ovir je tehnično prezahtevna in neracionalna zaradi nedostopnosti pisarn CSD.	/
28.	Trg mladinskih delovnih brigad 7	Dostop v objekt brez ovir, sicer pa vsebinsko neaktualne površine v lasti MOL (antene Mobitel, bankomat NLB).	/	/
29.	Zarnikova ulica 3	Dostop do vhoda, vhod in notranja funkcionalnost brez arhitekturnih ovir.	/	/